

Strukturen i faget

	Småskoletrinnet 1.-4. klasse
Bibelkunnskap	Sentrale enkeltfortellinger fra Bibelen
Kristendommens historie	Sentrale enkeltfortellinger fra kristendommens historie
Kristen livstolkning i dag	Kristne høytider, religiøse symboler, lokalt kristenliv
Andre religioner	Andre religioner og livssyn, fortellinger og høytider
Etikk/filosofi	Etisk bevissthet: mitt og ditt - jeg og de andre

Fordi faget er nytt og skal favne om alle elever, er det avgjørende at foreldre og elever av ulike tilhørighet har god kjennskap til undervisningsopplegg og lærestoff. For å øke foreldrenes trygghet når det gjelder opplæringens innhold, er det lagt vekt på å utforme læreplanen slik at foreldrene lett kan se hva elevene skal møte på de ulike trinn.

FELLES MÅL FOR FAGET

Opplæringen i faget har som mål

at elevene skal få grundig kjennskap til Bibelen og til kristendommen som kulturarv og levende kilde for tro, moral og livstolkning

at elevene skal bli fortrolige med de kristne og humanistiske verdier som skolen bygger på

at elevene skal få kjennskap til andre verdensreligioner og anskuelser som levende kilde for tro, moral og livstolkning

å fremme forståelse, respekt og evne til dialog mellom mennesker med ulike oppfatninger i tros- og livssynsspørsmål

å stimulere elevene i deres personlige vekst og utvikling

MÅL OG HOVEDMOMENTER

Mål for småskoletrinnet, 1.-4. klasse

Bibelsk fortellingsstoff

Elevene skal få god kjennskap til hovedinnhold og hovedpersoner i noen av de mest sentrale fortellingene i Bibelen og kjenne til noen sentrale kunstverk med motiver fra enkelte av fortellingene.

Kirkehistorisk fortellingsstoff

Elevene skal bli kjent med noen sentrale personer og fortellinger fra kristendommens historie.

Kristne høytider, religiøse symboler, lokalt kristenliv

Elevene skal bli kjent med høytider, skikker, ritualer og symboler knyttet til Den norske kirke og til andre kristne trossamfunn i lokalsamfunnet.

Elevene bør besøke en kirke i lokalmiljøet og være til stede ved en gudstjeneste. Det bør legges vekt på bearbeiding og etterarbeid.

Jul, påske og pinse markeres hvert år.

Elevene bør lære - gjerne utenat - sentrale jule- og påskesanger.

Andre religioner og livssyn

Elevene skal bli kjent med sentrale fortellinger fra de viktigste religionene og livssynshumanismen og få kjennskap til noen av deres høytider, ritualer, skikker og livsmønstre.

Elevene bør møte representanter for ulike tros- og livssynssamfunn i lokalmiljøet og være til stede ved en religiøs samling. Det bør legges vekt på bearbeiding og etterarbeid.

Oppøving av moralsk bevissthet: jeg og de andre

Elevene skal opparbeide bevissthet om forskjellen mellom mitt og ditt og mellom egne og andres ønsker og behov.

Hovedmomentene under dette målet må ses i sammenheng med det øvrige lærestoffet på klasse trinnet og belyses med aktuelle eksempler fra livet i klassen, på skolen og i samfunnet rundt oss.

Hovedmomenter for 1.-4. klasse

1. klasse

Bibelsk fortellingsstoff

I opplæringen skal elevene bli kjent med fortellingene om skapelsen i 1. Mosebok

Jesu fødsel, Jesus som barn i templet og Jesus som velsigner barna

Kirkehistorisk fortellingsstoff

I opplæringen skal elevene bli kjent med fortellingene om

Sankt Nikolaus og om Sankta Lucia

de hellige tre kongene

Frans av Assisi og Giottos bilder fra Frans' liv

Kristne høytider, religiøse symboler, lokalt kristenliv

I opplæringen skal elevene bli kjent med

juleevangeliet

bilder med julemotiv fra kunsthistorien

norske juletradisjoner

hva bønn er, aftenbønn, bordbønn, Fadervår

Oppøving av moralsk bevissthet: jeg og de andre

I opplæringen skal elevene

vinne erfaring med bruk av enkle begreper om rett og galt og om tilgivelse. Opplæringen kan her knyttes til emner og aktiviteter som å naske/stjele, å låne/gi tilbake

2. klasse

Bibelsk fortellingsstoff

I opplæringen skal elevene bli kjent med fortellingene om

Edens hage, Adam og Eva, Kain og Abel, Noahs ark og Babels tårn
Abraham, inkludert fortellingen om Sara som får høre at hun skal få barn
den barmhjertige samaritan, den gode hyrde og de ti spedalske

Kirkehistorisk fortellingsstoff

I opplæringen skal elevene bli kjent med bilder av og fortellinger om

jomfru Maria
Martin av Tours eller en annen sentral helgen fra middelalderen

Kristne høytider, religiøse symboler, lokalt kristenliv

I opplæringen skal elevene bli kjent med

historien om Jesu død og oppstandelse
bilder med påskemotiv fra kunsthistorien
nattverden og nattverdets bakgrunn i bibelske fortellinger
hva mat og måltid kan bety i et etisk og religiøst perspektiv (mat som gave, måltid som fellesskap)

Oppøving av moralsk bevissthet: jeg og de andre

I opplæringen skal elevene

utvikle evnen til respekt og toleranse overfor andre mennesker gjennom temaer som plaging/mobbing, å baktale, rasisme, barmhjertighet, å våge å stå opp for andre

3. klasse

Bibelsk fortellingsstoff

I opplæringen skal elevene bli kjent med fortellingene om

Jakob som lurer til seg førstefødselsretten, Jakobs drøm, Jakob, Lea og Rakel, Josef i brønnen, Moses i sivkurven og Moses som mottar de ti bud på Sinai fjell; de ti bud bør læres utenat
Johannes døperen og Jesu dåp, Jesu fristelse i ørkenen, og Jesus og den lamme som ble firt ned fra taket

Kirkehistorisk fortellingsstoff

I opplæringen skal elevene bli kjent med fortellinger om

Jakob d.e. og pilegrimsveien til Santiago de Compostela

Hellig-Olav og pilegrimsveien til Nidaros, Sankta Sunniva på Selje og Sankt Hallvard i Oslo

lokale pilegrims- eller helgentradisjoner

Kristne høytider, religiøse symboler, lokalt kristenliv

I opplæringen skal elevene bli kjent med

dåpen og dåpens bakgrunn i bibelske fortellinger

navngivning, hva det betyr å gi noe et navn (sml. skapelsesberetningen), oppkalling, navn i familien, bl a samiske navnetradisjoner

Kristi himmelfart, pinsen og de bibelske fortellingene om dette

bilder med pinsemotiv fra kunsthistorien

kirkeårets inndeling og fester og kirkeårets liturgiske farger

Oppøving av moralsk bevissthet: jeg og de andre

I opplæringen skal elevene

få hjelp til å holde fast på sin egen verdi og identitet; opplæringen kan her knyttes til spørsmål som vennskap og inkludering, særpreg, likeverd og likestilling, å våge å stå alene

4. klasse

Bibelsk fortellingsstoff

I opplæringen skal elevene bli kjent med fortellingene om

Daniel i løvehulen, Jonas i hvalfiskens buk, Bileams esel, Rut og Boas, Eli og Samuel, enken i Sarepta og noen av fortellingene om David og Saul

Jesus som kaller disiplene sine, den rike unge mannen, Jesus, Marta og Maria, Jesus som kaster ut dem som driver handel i templet, tolleren Sakkeus

Kirkehistorisk fortellingsstoff

I opplæringen skal elevene bli kjent med fortellinger om

Peters død og valfart til Roma

Benedikt av Nursia og de første benediktinerne

Sigurd Jorsalfare og korsfarerne

Albert Schweitzer, Mor Teresa og Annie Skau

Kristne høytider, religiøse symboler, lokalt kristenliv

I opplæringen skal elevene bli kjent med

kirkens innredning og noen sentrale symboler, f eks vann, kors, skip, due, evangelistsymbolene

begravelsens ritualer og symboler slik de brukes i en norsk kirkelig begravelse; gravferdsritualer fra katolsk, jødisk, muslimsk, buddhistisk eller humanetisk tradisjon kan trekkes inn

sorg og sorgarbeid

norsk salmeskatt og kristen sangtradisjon, bl a en samisk kristen barnesang, og minst én sentral salmedikter

frikirkesamfunn som er representert i lokalmiljøet, og arbeide grundigere med ett av frikirkesamfunnene i Norge

Oppøving av moralsk bevissthet: jeg og de andre

I opplæringen skal elevene

utvikle evnen til varhet og våkenhet overfor andres behov og ønsker

utvikle evnen til å gi ros og til å oppmuntre andre, raushet, gjestfrihet

utvikle evnen til å ta ansvar for andre

1.-4. klasse

Andre religioner og livssyn

I opplæringen skal elevene bli kjent med

jødedommen (deler av fortellingsstoffet inngår i det øvrige lærestoffet om Bibelen)

sabbat

pakten på Sinai, Toraen, jødedommen som praktisk religion

fortellingen om pesach (påske) med utvandringen fra Egypt, ørkenvandringen

ros hashana (nyttår), jom kippur (forsoningsdagen)

chanukka, purim

bønn, en eller flere sanger

koscher-mat

islam

skapelsesfortellingen

engler, stamtavlen, et utvalg av profeter

fortellinger fra Muhammeds liv (f eks profetens fødsel, barndom og himmelreise, møtet med engelen Jibril (Gabriel), flukten fra Mekka til Medina, livet i Medina, hvordan Koranen ble til)

fortellingen om Kaba og den svarte stein

bønnen som ritual, renselse, en sentral bønn

Kristendomskunnskap med religions- og livssynsorientering

høytider, ramadan, offerfesten, faste, spiseforskrifter
en eller flere sanger

hinduismen

fortellinger om Ganesha og Kali (Gudinnen)
fortellingen om hvordan Ganges ble til
fortellingen om Rama, Sita og Hanuman
templet

buddhismen

fortellinger fra Buddhas liv (Buddhas fødsel og barndom, de fire tegn, avskjeden med hjemmet for å søke sannheten, oppvåkningen under bodhi-treet, Buddha som læremester, Buddhas død)
Buddhas første disipler, fortellingen om den sultne mannen, Buddha og Angulimala, Buddha og den syke munken
fortellinger fra buddhistisk historie (Ashoka, Mahinda og Sanghamitta)
de ti gode handlemåter og de fem levereregler
høytider (vesak, vulan)

livssynshumanismen

fortellingsstoff fra gresk mytologi, f eks historien om noen av storverkene til Herakles og om Jason og det gylne skinn, Trojas fall og trehesten, Ikaros og labyrinten på Kreta
fortellinger fra Esops fabler
fortellinger om Sokrates
FNs menneskerettighetserklæring og erklæringen om barns rettigheter, FN-dagen
seremonier (bl a borgerlig navnefest) og sanger